

Platform Kinderen Terug uit het Kalifaat - Nieuwsbrief december 2022

3 januari 2023

Beste mensen,

De afgelopen maand stond in het teken van onze nieuwjaarskaarten actie. Het massaal toesturen van kaarten vormde voor de gedetineerde vrouwen in Zwolle een lichtpuntje in deze voor hen moeilijke tijd. Hoewel ze aan één kant blij zijn dat zij en hun kinderen nu in veiligheid zijn, zijn ze tegelijk bedroefd en gedesilluseerd door het feit dat hun kinderen langzaam uit het zicht verdwijnen, en dat ze zelf na hun detentie uitgezet dreigen te worden.

Actie voor Nieuwjaarskaarten groot succes

Aan de oproep om de vrouwen in Zwolle nieuwjaarskaarten te sturen, werd door veel mensen in ons platform gevolg gegeven. Doordat berichten vanuit de gevangenis ons met een vertraging van ruim een week bereiken, weten we nog niet precies hoeveel kaarten en brieven er zijn aangekomen, maar het is duidelijk dat het om vele tientallen gaat. De dames in de gevangenis waren er erg blij mee, en ze vroegen mij om alle briefschrijvers hartelijk te danken. Zij zitten 19 uur per dag opgesloten in hun cel, en het corresponderen met mensen buiten de gevangenis is voor hen een welkome afleiding. Ze willen ook graag de verhalen vertellen over alles wat ze hebben meegemaakt, en al lezende merk je dat het allemaal volstrekt normale Nederlandse vrouwen zijn die helemaal niets meer hebben met IS.

Teruggekeerde vrouwen worden als terrorist behandeld

De teruggekeerde vrouwen zijn ondergebracht op de Terroristen Afdeling (TA) van de Penitentiaire Instelling (PI) in Zwolle, waar ze onderworpen zijn aan een streng regime. Zie de [uitzending van de NOS](#) op 1 november jongstleden. Zij hebben veel minder vrijheid dan normale gevangenen: ze worden geïsoleerd gehouden van de buitenwereld en andere gevangenen, en ze zien hun kinderen slechts eens in de zes weken. Deze maatregelen zijn officieel bedoeld om te voorkomen dat ze radicale ideeën overdragen op andere mensen binnen en buiten de gevangenis. Maar in de praktijk hebben ze helemaal geen radicale ideeën meer, en is de opsluiting op de TA vanuit dit oogpunt zinloos. De vrouwen hebben het gevoel dat zij op deze manier alvast extra gestraft worden, nog voordat zij door een rechter schuldig bevonden zijn en veroordeeld.

Ik heb op 30 december namens ons platform een [brief geschreven aan minister Yesilgöz](#) waarin ik haar wijs op de onrechtvaardigheid en zinloosheid van de huidige behandeling van de vrouwen, en waarin ik vraag om overplaatsing van de vrouwen naar een normale afdeling van de PI.

Waarom zitten de teruggekeerde vrouwen eigenlijk op de Terroristenafdeling?

Ten behoeve van mensen die mee willen doen met de kaartenactie maar die weinig weten over de achtergrond van het probleem, heb ik een kort [overzicht van de geschiedenis](#) van de uitreizigers gemaakt. Daarin concludeer ik dat er geen grond is om de teruggekeerde vrouwen te behandelen als gevaarlijke misdadigers, en dat er ook geen rechtvaardiging is om hen op te sluiten op de Terroristenafdeling.

Inspectie van J&V kritisch over repressieve regime op terroristenafdelingen

Deze maand ontdekten we dat er op 16 november een [rapport was verschenen van de Inspectie](#) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid waarin scherpe kritiek wordt geleverd op de behandeling van gedetineerden op terroristenafdelingen. Het strenge regime op deze afdelingen leidt ertoe dat *“het risico bestaat dat TA-gedetineerden, zeker na einde detentie, zich (nog) minder verbonden voelen met de Nederlandse maatschappij en minder vertrouwen hebben in de Nederlandse overheid. Het is niet onrealistisch dat deze gevoelens van ongenoegen leiden tot meer veiligheidsrisico’s voor gedetineerde en de samenleving na einde detentie.”*

Deze kritiek is niet mals; volgen de eigen Inspectie van het ministerie leidt het strenge regime op de terroristenafdelingen dus tot grotere risico’s voor de samenleving in plaats van kleinere. De conclusies zijn ook relevant voor de vrouwen op de TA in Zwolle. Hoewel het zeer onwaarschijnlijk is dat deze vrouwen na afloop van hun detentie veiligheidsrisico’s gaan opleveren voor de samenleving, zullen ze wel teleurgesteld en verbitterd raken door de strenge en vernederende behandeling op de TA. Dit zal van invloed zijn op hun bereidheid (en die van hun kinderen) om zich in de toekomst aan te passen aan de Nederlandse maatschappij. Wij hebben de ambtenaren van het Ministerie van J&V die verantwoordelijk zijn voor de behandeling van de vrouwelijke gedetineerden in Zwolle gewezen op deze conclusies van hun eigen Inspectie.

Ministerie wil nog steeds Nederlandse nationaliteit afnemen van teruggehaalde vrouwen

Terwijl bovengenoemd rapport het afnemen van Nederlanderschap bij gedetineerden op de TA als een van de grootste risico’s ziet voor de samenleving, gaat de IND nog steeds hiermee door. Vrouwen met dubbele nationaliteit op de TA in Zwolle krijgen van reclasseringsambtenaren te horen dat zij na afloop van hun detentie zullen worden uitgezet. Hen wordt verteld dat zij bepaalde opleidingen niet mogen volgen “omdat zij daar straks in Marokko toch niets aan hebben”. Ook wordt hen verteld dat zij beter Arabisch kunnen gaan studeren dan een MAVO opleiding te volgen. Juist afgelopen weken heeft de IND aan vrouw met Nederlands/Afghaanse nationaliteit geschreven dat haar begin 2023 het Nederlanderschap ontnomen zal worden en dat zij uitgezet zal worden naar Afghanistan.

Nog geen antwoord op onze brief aan minister Weerwind

Op 16 november hebben we een brief gestuurd aan minister Weerwind van Rechtsbescherming waarin we vroegen om een verruiming van de bestaande bezoeksregeling voor kinderen aan hun moeders in de gevangenis. Volgens de 34 deskundigen die de brief ondertekenden, was slechts één bezoek in de zes weken beslist onvoldoende om de band tussen moeder en kind in stand te houden. Naar aanleiding van deze brief werd ik op 15 december uitgenodigd voor overleg op het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Daar vertelden ambtenaren mij dat de kinderen hun moeder elke week mochten bezoeken als ze dat wilden. Dat bleek achteraf niet waar te zijn, en de betrokken ambtenaren gaan het verder uitzoeken. In Denemarken, een land dat zich ook lang verzet heeft tegen het ophalen van de vrouwen en kinderen, blijken alle kinderen intussen bij familieleden van de moeders te wonen. Zij mogen hun moeder 1-2 keer per week bezoeken in de gevangenis.

Nog weinig teruggekeerde kinderen bij familieleden

De kinderen werden bij aankomst in Nederland gescheiden van hun moeders en overgedragen aan de Raad voor de Kinderbescherming. Zij worden eerst drie maanden geobserveerd en krijgen de noodzakelijke medische behandelingen. Daarna is het de bedoeling dat zij [worden overgedragen aan familieleden](#) die voor de kinderen moeten zorgen zo lang de moeders in detentie zitten. Van de 11 kinderen die in februari zijn teruggekeerd, blijken er na 10 maanden pas 4 te zijn overgedragen aan de familie; de overige 7 kinderen (van twee moeders) zitten nog steeds bij de Kinderbescherming. Het is onduidelijk waarom deze kinderen nog niet zijn overgedragen. De moeders en de familie zijn diep bedroefd zijn over deze trage gang van zaken omdat naar hun mening een overheidsinstelling – hoe goed die ook zijn best doet - de kinderen ooit dezelfde aandacht en liefde kan geven als de familie. De 28 kinderen die in november terugkeerden, zitten allemaal nog bij de Kinderbescherming.

Overleg met NCTV over rapport Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN)

In een brief van 11 november heb ik de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) gewezen op het feit dat de rapporten van zijn dienst nog steeds veel nadruk leggen op de risico's van het terughalen van vrouwen en kinderen uit Syrië, terwijl de risico van *niet-* terughalen nauwelijks genoemd worden. In de landen om ons heen worden de risico's van *niet-*terughalen juist hoger ingeschat dan die van wél terughalen. Dit is de reden waarom die landen allemaal al druk bezig zijn met het terughalen van al hun vrouwen en kinderen. Tijdens het overleg op 15 december gaven de medewerkers van de NCTV aan dat zij de risico's van niet-terughalen ook wel eens vermeldden in hun rapporten, maar dat deze passages niet altijd werden overgenomen door hun superieuren. De indruk bestaat dat de NCTV onder druk staat van de minister en daardoor niet onafhankelijk is in zijn rapportage. Dit vermoeden werd eerder uitgesproken door de NRC in een [artikel van april 2021](#).

Buitenlands nieuws

Er waren de afgelopen maand ook een aantal belangrijke buitenlandse ontwikkelingen. Ter wille van de beknoptheid geven we hier alleen de titels van de betreffende berichten op de pagina 'Laatste Nieuws' van onze website (<https://kinderenteruguitkalifaat.nl/actualiteiten/>).

- Geen perspectief voor Engelse en Canadese vrouwen in kamp Roj (27 dec)
- Koerden bezorgd over wederopstanding IS in kamp al-Hol (21 dec)
- Human Rights Watch slaat alarm over trage repatriëring van buitenlanders uit Syrië (17 dec)
- Volledige versie Zweedse rapport over opvang van kinderen en moeders nu online (13 dec)
- Deense kinderen mogen hun moeders in de gevangenis 1-2 keer per week bezoeken (7 dec)
- As Women and Children Return to the West from Syrian Camps, Lessons From Sweden (6 dec)

Agenda komende maand

Follow-up brief aan minister Weerwind over omgangsregeling moeders en kinderen

We wachten op dit moment nog steeds op een antwoord van minister Weerwind op onze brief van 16 november. Afhankelijk van dat antwoord nemen we contact op met Kamerleden om zo nodig via de politiek te streven naar een verruiming van de omgangsregeling voor moeders en kinderen.

Aandringen op versoepeling strenge regime op terroristenafdeling

Nu de Inspectie van het Ministerie van J&V heeft aangegeven dat het strenge regime op de terroristenafdelingen nadelig is voor de re-integratie van de gedetineerden, zullen we hun rapport ook onder de aandacht brengen van de Tweede Kamer. Het is duidelijk dat de harde aanpak van de vrouwen op de TA in Zwolle, en met name de dreiging met het afnemen van hun Nederlandschap, niet bevorderlijk is voor hun vertrouwen in de Nederlandse samenleving.

Correspondentie met moeders in de gevangenis

Onze nieuwjaarskaarten actie heeft al geresulteerd in diverse contacten tussen de vrouwen op de TA en mensen uit onze achterban. Wij hopen dat deze contacten de komende maanden bewaard en geïntensiveerd zullen worden. Nieuwe mensen die ook willen corresponderen met de vrouwen op de TA kunnen bij mij namen en detentienummers opvragen (adcorten@gmail.com).

Voor meer nieuws van de afgelopen maand, zie webpagina "Laatste Nieuws" :

<https://kinderenteruguitkalifaat.nl/actualiteiten/>

Vriendelijke groeten,

Ad Corten

Deze Nieuwsbrief wordt maandelijks toegezonden aan alle mensen die zich hebben aangemeld als lid of sympathisant van het Platform Kinderen terug uit het Kalifaat. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van deze nieuwsbrief dan kunt u zich afmelden bij adcorten@gmail.com